

ಅಡಿಕೆ ಅಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ವದ್ವತ್ತಿಗಳು

ಮೌನವನು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಒಂದಿಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಿರಬಹುದು, ಪ್ರಾರಂಭ ಸಾಗಣಕೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಘಸಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಹೋಮ್ ಗಾಡ್ ನ್ನು ಅಥವಾ ಹೋಮ್ ಸ್ವೇದ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕೃಷಿ ಅರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಕನಾರ್ ಬಿಕ, ಕೀರಳ, ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾರ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಸಾರ್ ಯಾಜ್ಞಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಯಾಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್, ದಕ್ಷಾಕನ್ವದೆ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳಾರು, ಉತ್ತರಕನ್ವದ ಮುಂತಾದ ಜಲಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು, ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳಿ, ದಾಲ್ನಿನಿ, ಮೆಣಸು, ಏಲಕ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ (ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ) ಮಲ್ವಿಪ್ಲಾ ಕ್ರಾಸಿಂಗ್ (ಬಹುಬೆಳೆ) ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳಗಳಿಂದರೆ ವೆನಿಲ್ಲಾ, ಸ್ವಿಯಾ ಮತ್ತು ಪಚೌಲಿ ಇವು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಬೆಳಗಳು.

ಇಂತಹ ಹೋಮ್ ಗಾಡ್ ನ್ನಾಗಳಲ್ಲಿಯ ವಿವಿಧ ಸಮೂಹ, ಬೆಳೆಗಳು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸರದ ಹಾಗೇ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಮಣಿನ್ನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವಿವಿಧ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಚಕ್ಕ, ನಿರುಪಯೋಗಿ ಕಳಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹಂತಿಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ನೆರಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಬೆಳಗಳು ತಮಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ನೆರಳನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಹೋಮ್ ಗಾಡ್ ನ್ನಾಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಈಗೇಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ರೈತರು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ

ಕಾರಣಗಳಿಂದರೆ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳು ರೈತರು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದರೆ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಎಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಗರಿಗಳ ಆಕಾರ, ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು (ಕರಣಗಳು) ಈ ಗರಿಗಳನ್ನು ದಾಟ ಕೆಳಹೂಮ್ಮಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ವಾಷಿಫ್ ಮತ್ತು ದ್ವೇಷಿಫ್ ವಾಷಿಫ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಕಕ್ಷೆ ದೂರೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಣ್ಣ ಭಾಲವತ್ತತೆಯಿಂದ ಹೂಡಿದ್ದಲ್ಲದೇ ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ರೈತರು ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ

1. ಅಡಿಕೆ ಒಂದು ಬಹುವಾಷಿಫ್ ಬೆಳೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಬರುವುದು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 5-6 ವರ್ಷಗಳಾಗಿಬಹುದು. ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಣ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಇತರ ವಾಷಿಫ್ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಗಳಿಂದ ವಡೆಯಬಹುದು.
2. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಇಳುವರಿ ಬಂದರೂ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಬದಗಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಹಾನಿಕಾರಕ ಕಿಟಕಿ ಮತ್ತು ಯೋಗಗಳಿಂದ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ.
4. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೋಟಗಳು ವಾರುಕಟ್ಟೆ ದೂರೆವರುವುದರಿಂದ ಸಾಗಣಕೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತದೆ.
5. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳಗಳಲ್ಲಿ (ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆ) ಸಾಕಷ್ಟು ಏರಿಳಿತ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದಲ್ಲದೇ ಕನಾರ್ ಬಿಕದಲ್ಲಿ ತಂಗಿನಮರ, ನಿಂಬೆ, ಹಲಸು ಎಲೆ ಬಳ್ಳಿ, ಅನಾನಸ ಮುಂತಾದ ಬಹುವಾಷಿಫ್

ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಟ್ರಲ್ ಪಾಲ್ಯಂಟೇಶನ್ ಕಾರ್ಪೊ ರೀಸೆರ್ಚ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ (ಸಿ.ಐ.ಎ.ಆರ್.ಎ.ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್, ಕೇರಳ)ದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಗಳು ಹೈ ಡೇವಿಟ್ ಮಲ್ಲಿಸ್‌ಹೋರಿಡ್ ಕಾರ್ಪೊ ಸ್ನೇಹ್‌ ಎಂಬ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿತ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪದ್ದತಿಗಳು ಸುಮಾರು ೫-೬ ಮುಖ್ಯ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಕೇಂದ್ರಿಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ, ಏಟ್ಲ (ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ)ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಾಳಿ, ಕರಿಮೆಣಸು, ಕೋಕೋ, ಲವಂಗ, ಕಾಫಿ, ಅನಾನಸ್ಸು ಮುಂತಾದವರ್ಗಗಳನ್ನು ಈ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಪದ್ದತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಯಾವೆಂದರೆ.

1. ನರಳನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಹೊಂಡಿರಬೇಕು.
2. ಮುಳ್ಳಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಎಲೆ ಅಥವಾ ಗರಿಗಳಿಂದ ಉದುರುವ ನೀರನ ಹನಿಯ ರಭಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಮಣ್ಣನ ಘಲವತ್ತೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಮಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕನ್ನು ಆಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದ್ಯುತಿಸಂಶೈಖಣಾ ಕ್ರಯೆಗ ಸೂರ್ಯನ ಶಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ.

ಅದ್ವರ್ತಿಂದ, ಇಂತಹ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಿಯವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳಿ (ಉದಾ: ಆಡಿಕೆ)ಯ ಇಲ್ಲವರಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗದು. ಅದಲ್ಲದೇ ಆ ಕೊಟ್ಟದ ವಾತಾವರಣವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಡಿಕೆಯು ಒಂದು ಬಹು ವಾಸ್ತವಿಕ ಇಳಿವರಿ ಹೊಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳು ಆ ವಾತಾವರಣದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು

ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳು ವಾಸ್ತವಿಕ, ದ್ವೈವಾಸ್ತವಿಕ ಇಲ್ಲವೇ ಬಹುವಾಸ್ತವಿಕ ಬೆಳಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅಪುಗಳ ಎಲಿಗಳು, ಟೊಂಗೆಗಳು, ಬೇರುಗಳು ತಿರುಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣಿನ್ನು ಸೇರುವುದರಿಂದ ಘಲವತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಆಡಿಕೆ ಮರಗಳ ಬೇರುಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಣಿನಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ವರ್ತಿಂದ, ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳು ಇತರ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಗಳಿಂದ ಹೀರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೇ ಈ ಪ್ರೋಫೆಕಾಂಶಗಳು ಮಣಿನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನೇ ನಾವು ನ್ಯಾಚ್ರಿಯಂಟ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಎಂಬ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಉತ್ತರಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕರಿಮೆಣಸನ್ನ ಬೆಳಿಯಲು ಅಡಿಕೆಮರದ ಟೊಂಕ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರಿಮೆಣಸು ಒಂದು ಬೆಳಿ. ಇದನ್ನು ತೆಗಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಡ ಬೆಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗಿಡದ ಎತ್ತರ ೫ ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ತಲುಪಿರಬೇಕು. ಬಾಳಿಯನ್ನು ಅಡಿಕೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವ ವ್ಯಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಪುಗಳಿಗೆ ನರಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಸ್ರೆ ಬೆಳಿ ಎಂದು ಬೆಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಬೆಳಿದನಂತರ, ಬಾಳಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ೫.೪ ಮೀ. x ೫.೪ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ, ಬೆಳಿಯನ್ನಾಗಿ ಬೆಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಲ್ಕ್ಯೂಯನ್ನು ನೆರಳಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ೧.೫ ಮೀ. x ೨.೦ ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ನಡುವ ಬೆಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ, ಕೋಕೋ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೨.೭ ಮೀ. x ೫.೪ ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಬೆಳಿಯನ್ನು ರೈತರು ತಿರಸ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಡಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ಕ್ರಷಿ-ಅರಣ್ಯ ಪದ್ದತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವ ಕ್ರಷಿ ಚೆಱುವಟಿಕೆಗಳು

- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಳಿತೆಗಿಯತ್ತಿರಬೇಕು. ಮುಂಗಾರಿಗೆ ಮುಂಬಿ ಬಸಿಗಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಚ್ಚೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಮಣಿನ ಗುಣವನ್ನಾರ್ಥಿಸಬೇಕೆಂದು ೪-೬ ದಿನಗಳಿಗೂ ಮೈನೀರು ಕೊಡಬೇಕು.
- ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

- ನಾಕಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಸೊಟಿನ್ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹೋಟದ ತುಂಬಲ್ಲ ಹರಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣನಲ್ಲಿಯ ತೇವಾಂಶವು ಆವಿಯಾಗದೇ ಉಳಿಯತ್ತದೆ.
- ಮೇರ್-ಜಾನಾ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟ್ಯೂಬರ್ - ಅಕ್ಟೋಬರನಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು (ಸಾರಜನಕ ರಂಜಕ: ಪೂರ್ಣಾಂಶ = 100ಗ್ರಾ. 40ಗ್ರಾ. 140ಗ್ರಾ. ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡಕ್ಕಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಸೆಪ್ಟ್ಯೂಬರ್ - ಅಕ್ಟೋಬರನಲ್ಲಿ 25 ಕೆ.ಜಿ. ದನದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.
- ಕೆಲ್ಲಿ ರೋಗವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜೂನ್ - ಅಗಸ್ಟನಲ್ಲಿ ಬೋಡೋರ್ ದಾರ್ವಾನವನ್ನು (Bordeaux mixture) 1% ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಾನಿಸಬೇಕು.

ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕ್ರಷಿ ಆರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸೇರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ರೈತರು ಪರಿಶು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿಹಲಸು, ಬೀವೆ, ಮುರಗಲು, ಬಂಗಾಳ ಜಾಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತ ನೆರಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಕೇವಲ ಅಡಿಕೆ ಲೋಡಿಂಗ್ ಸಂರಕ್ಷಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಹಾಲ್ತೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳು ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಸುಖುಮುದಷ್ಟು (Sunscorching) ತಕ್ಷಿಸಲು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟನಲ್ಲಿನಾಟಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಷಿ-ಆರಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲ ಸಾಧನಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಒಮ್ಮ ಕಾರ್ಪ್ ಇಂಟೆನ್ಸಿಟ್ (Crop Intensity Index-CII) ಮತ್ತೊಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಕ್ವಿಲಿವ್ ರೆಟ್ರೋ (Land Equivalent Ratio-LER). ಮೊದಲನೇಯದರಲ್ಲಿ (CII) ಕೇವಲ ಸಮೃತ್ರ

ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯ ಅಂತರ (Spacing) ಮನ್ಯ ಲೆಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಸ್ತರ CII ಬೆಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಭೂಮಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯು ಹೆಚ್ಚಿತದೆ.

ಎರಡನೇಯದರಲ್ಲಿ (LER) ಸಮೃತ್ರ, ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ಏಕ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆಯ ಇವಳಿವರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗವೇನೂ (ಭೂಮಿ) ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಣಿಜ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಆ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಳಾಗಬಹುದು ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಮೃತ್ರ, ಬೆಳೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ಹೋಬೇಕು.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು

1. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಯಫಾಡದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ, ತಂಗು, ಹಲಸು, ಅನಾನಸ ಜಾರಿಕಾಯಿ (Nugmeg). ಮಾವು ಇತ್ತೂದಿ, ಬಹು ವಾರ್ಷಿಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೃತ್ರ, ಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಪ್ರತಿಶತ್ತ 50 ರಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
2. ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಳ್ಳಿದ ಎಲೆಯ ಜೊರ್ಗೆ ಅನಾನಸ್, ಮುಂಬಿ, ಅರಿಷಿಣ ಮತ್ತು ಬಾಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಸಹ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.
3. ಈಗೇಗ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವೆನಿಲ್ಲೂ ಎಂಬ ವಾಣಿಜ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸಹ ಕ್ರಷಿ ಕ್ಷೀತಿಕರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ವಾಣಿಜ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಗೀರೇಕೆ ಕರಾವುರಮ್ಮ, ಎಸ್.ಜಿ. ಪಾಟೀರ್, ಎಸ್. ಎಮ್. ಮತ್ತೊಳ್ಳೆರಿ ಕ್ರಷಿ ಪಿಟ್ಟುವಿದ್ದುಲಂಬ, ಧಾರಪಾಡ-580 005